

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Ministarstvo unutrašnjih poslova

PREDLOG

**OSNOVE ZA VODENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE SPORAZUMA
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE KAZAHSTAN
O READMISIJI (VRAĆANJU I PRIHVATANJU) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE
BORAVKA**

Podgorica, avgust 2023. godine

I. Ustavni osnov za zaključivanje sporazuma

Ustavni osnov za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na princima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tač. 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II. Ocjena stanja između Crne Gore i Republike Kazahstan

Republika Kazahstan priznala je Crnu Goru kao suverenu i nezavisnu državu 26. jula 2006. godine, dok su diplomatski odnosi između ove dvije države uspostavljeni 16. januara 2007. godine. Između Crne Gore i Republike Kazahstan postoje dobri bilateralni odnosi, čijem snaženju je doprinio niz bilateralnih susreta. Između dvije države postoji spremnost za snaženje bilateralne ugovorno pravne osnove, kroz zaključivanje međunarodnih sporazuma u različitim oblastima. Posebno treba imati u vidu činjenicu da je veliko interesovanje državljana Republike Kazahstan za posjetu crnogorskom primorju, koje je iz godine u godinu sve veće.

III. Razlozi zbog kojih se predlaže zaključivanje sporazuma

Akcionim planom za Pregovaračko poglavlje 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost, kao jedna od obaveza Ministarstva unutrašnjih poslova, predviđeno je iniciranje pregovora s ciljem zaključivanja sporazuma između Crne Gore i trećih zemalja o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka.

VI. Osnovna pitanja o kojima će se pregovori voditi odnosno bitni elementi koje ugovor treba da sadrži

a. Readmisija (vraćanje i prihvatanje) sopstvenih državljanina koji ilegalno borave na teritoriji države potpisnice, njihove maloljetne nevjenčane djece i njihovih supružnika imaoča drugog državljanstva;

- b. Readmisija lica koja su lišena prava na državljanstvo od strane države potpisnice kojoj se podnosi zahtjev, koja su ušla na teritoriju države potpisnice koja podnosi zahtjev a nemaju barem obećanje da će dobiti državljanstvo države potpisnice koja podnosi zahtjev;
- c. Readmisija (vraćanje i prihvatanje) državljana trećih država koji su stigli na teritoriju države potpisnice koja podnosi zahtjev, koji posjeduju ili su u vrijeme ulaska posjedovali važeću vizu ili važeću dozvolu za boravak koju je izdala druga država potpisnica;
- d. Vremenska ograničenja, tranzit, zaštita podataka, troškovi i zajednička pomoć između država potpisnica uključujući i uspostavljanje Stručne komisije;
- e. Odnos država potpisnica prema obavezama koje proističu iz Konvencije o statusu izbjeglica, međunarodnih konvencija o ekstradiciji i tranzitu, Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, međunarodnih konvencija o azilu i međunarodnih sporazuma o readmisiji stranih državljana.

V. Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje sporazuma i način njihovog obezbjeđivanja

Primjena Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, neće imati fiskalnog uticaja na Budžet Crne Gore u narednom periodu.

VI. Potreba usaglašavanja propisa

Zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka, ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa u Crnoj Gori.

VII. Predlog sastava delegacije

Predlažemo da se Filip Adžić, ministar unutrašnjih poslova, odredi za glavnog pregovarača za pregovore i zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o readmisiji (vraćanju i prihvatanju) lica koja su bez dozvole boravka.

Takođe, predlažemo da se u sastav delegacije uključe predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjski poslova i Uprave policije.

Prilog:

- **Nacrt sporazuma**

NACRT

SPORAZUM

IZMEĐU

VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE KAZAHSTAN

**O READMISIJI (VRAĆANJU I PRIHVATANJU) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE
BORAVKA**

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Kazahstan (u daljem tekstu: ugovorne strane),

u želji da unaprijede saradnju između dvije države i obezbijede efikasniju primjenu propisa o kretanju lica,

smatrajući prioritetnim poštovanje i obezbjeđivanje prava i garancija koje su navedene u važećim propisima,

želeći da se, saglasno međunarodnoj praksi koja reguliše ovu oblast i prihvaćenim međunarodnim obavezama, uredi pitanje međusobne readmisije (vraćanje i prihvatanje) lica i odrede uslovi za tranzit državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, čiji je ulazak ili boravak ne teritoriji druge ugovorne strane nezakonit,

u duhu efikasne saradnje a na principima reciprociteta,

uzimajući u obzir činjenicu da nezakonite migracije predstavljaju opasnost po javnu bezbjednost i ekonomsku stabilnost ugovornih strana,

svjesne činjenice da sprječavanje nezakonitih migracija lica predstavlja dio sveukupnih nastojanja na planu jačanja evropske saradnje,

saglasile su se o sljedećem:

Član 1

Definicije

U svrhu ovog Sporazuma, sljedeći izrazi imaju značenje:

- a) *Ugovorna strana molilja* označava ugovornu stranu koja je uputila zahtjev za vraćanje, prihvatanje ili tranzit;
- b) *Zamoljena ugovorna strana* označava ugovornu stranu kojoj je upućen zahtjev za vraćanje, prihvatanje ili tranzit;
- c) *Viza* označava odobrenje izdato ili odluku donešenu od strane nadležnih organa ugovornih strana koja je neophodna u cilju ulaska, boravka ili prelaska preko teritorija ugovornih strana. To ne uključuje aerodromsko-tranzitnu vizu.
- d) *Dozvola boravka* označava odobrenje bilo koje vrste izdato od strane nadležnih organa ugovornih strana kojim se licu odobrava boravak na svojoj teritoriji. To ne uključuje privremene dozvole za ostanak na svojoj teritoriji u vezi sa postupkom obrade zahtjeva za azil ili zahtjevom za dobijanje dozvole boravka.
- e) *Državljanin Crne Gore* označava lice koje ima državljanstvo Crne Gore u skladu sa njenim zakonodavstvom;
- f) *Državljanin Republike Kazahstan* označava lice koje ima državljanstvo Republike Kazahstan u skladu sa njenim zakonodavstvom;
- g) *Državljanin treće države* označava lice koje posjeduje državljanstvo koje nije crnogorsko niti ukrajinsko;

- h) *Lice bez državljanstva* označava lice koje nema državljanstvo niti jedne države;
- i) *Nadležni organ* označava državne organe ugovornih strana koji su nadležni za primjenu ovog Sporazuma, u skladu sa članom 16 stav 1 ovog Sporazuma;
- j) *Tranzit* označava prelazak državljana treće države ili lica bez državljanstva preko teritorije zamoljene ugovorne strane tokom putovanja iz ugovorne strane molilje u državu odredišta;
- k) *Readmisija (vraćanje i prihvatanje)* označava vraćanje od strane ugovorne strane molilje i prihvatanje od zamoljene ugovorne strane, lica (državljana zamoljene ugovorne strane, državljana trećih država ili lica bez državljanstva), koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju, uslove za ulazak, prisustvo ili boravak na teritoriji ugovornih strana, u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

Član 2

Readmisija sopstvenih državljana

1. Na zahtjev ugovorne strane molilje, zamoljena ugovorna strana će, bez formalnosti, prihvati na svoju državnu teritoriju svako lice koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnoj teritoriji ugovorne strane molilje, ako je utvrđeno ili se može pretpostaviti, na osnovu prima facie dokaza, da to lice ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.
2. Zamoljena ugovorna strana će takođe prihvati:
 - maloljetnu nevjenčanu djecu lica iz stava 1 ovog člana, bez obzira na njihovo mjesto rođenja ili državljanstvo, osim u slučaju kada imaju nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji;
 - bračnog druga lica iz stava 1 ovog člana, koji ima drugo državljanstvo, ako ima pravo ulaska i boravka ili dobije pravo ulaska i boravka na teritoriji zamoljene ugovorne strane, osim u slučaju kada ima nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji.
3. Zamoljena ugovorna strana će takođe izvršiti readmisiju lica koja su lišena ili su se odrekla državljanstva zamoljene ugovorne strane u vremenu nakon ulaska na teritoriju ugovorne strane molilje, osim ako je takvim licima barem obećana naturalizacija od strane ugovorne strane molilje.

4. Nakon što je zamoljena ugovorna strana dala pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju, ovlašćeno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane je obavezno odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, da izda putnu ispravu koja je potrebna radi povratka lica koje je predmet readmisije, sa rokom važenja do dva mjeseca. Ako iz pravnih ili faktičkih razloga, nije moguće izvršiti transfer tog lica u periodu važenja putne isprave na koju je ona početno izdata, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane, u roku od 14 kalendarских dana, izdaje novu putnu ispravu, čiji će period važenja biti istog trajanja. Ako zamoljena ugovorna strana, u roku od 14 kalendarских dana, ne izda novu putnu ispravu, smatra se da prihvata korišćenje putne isprave za strance koju izdaje nadležni organ ugovorne strane molilje za povratak tog lica u zamoljenu ugovornu stranu.
5. U slučaju da lice koje je predmet readmisije, uz državljanstvo Crne Gore ili Republike Kazahstan, posjeduje i državljanstvo neke treće države, ugovorna strana molilja uzima u obzir želju lica da bude vraćeno u državu po svom izboru.

Član 3

Readmisija državljana treće zemlje i lica bez državljanstva

1. Zamoljena ugovorna strana, na zahtjev ugovorne strane molilje, bez dodatnih formalnosti osim onih predviđenih ovim Sporazumom, prihvata sve državljane treće zemlje ili lica bez državljanstva koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju zakonske uslove koji su na snazi za ulazak, prisustvo i boravak na teritoriji ugovorne strane molilje, pod uslovom da je to dokazano, ili se može pretpostaviti na osnovu pribavljenih *prima facie* dokaza, da to lice:
 - (a) posjeduje, ili je u vrijeme ulaska posjedovalo, važeću vizu ili dozvolu boravka izdatu od strane nadležnih organa zamoljene ugovorne strane; ili je
 - (b) nezakonito i neposredno, ušlo na teritoriju ugovorne strane molilje nakon što je boravilo ili bilo u tranzitu preko teritorije zamoljene ugovorne strane.
2. Obaveza readmisije iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se, ako:
 - (a) se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva nalazio samo u aerodromskom tranzitu preko međunarodnog aerodroma ugovornih strana; ili
 - (b) je ugovorna strana molilja izdala državljaninu treće zemlje ili licu bez državljanstva vizu ili dozvolu boravka prije ili nakon ulaska na njenu teritoriju, osim ako:
 - i. to lice posjeduje vizu ili dozvolu boravka, izdatu od strane zamoljene ugovorne strane, koja ima duži period važenja; ili
 - ii. je viza ili dozvola boravka dobijena korišćenjem krivotvorenenih ili falsifikovanih dokumenata, davanjem lažnih izjava, a da je to lice boravilo ili bilo u tranzitu na teritoriji zamoljene ugovorne strane; ili
 - iii. to lice ne ispoštuje bilo koji od uslova propisanih vizom, a da je to lice boravilo ili bilo u tranzitu na teritoriji zamoljene ugovorne strane.

3. Nakon što zamoljena ugovorna strana da pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju, ugovorna strana molilja izdaje tom licu putnu ispravu za stranca, neophodnu radi njegovog/njenog povratka u zamoljenu ugovornu stranu.

Član 4

Načela readmisijske

1. U skladu sa stavom 2 ovog člana, za bilo koji transfer lica čija readmisija treba da se izvrši po osnovu jedne od obaveze sadržanih u članu 2 i 3, potrebno je podnošenje zahtjeva za readmisiju nadležnom organu zamoljene ugovorne strane.
2. Zahtjev za readmisiju nije potreban u slučaju kada lice čija readmisija treba da se izvrši posjeduje važeću putnu ispravu, i u slučajevima kada je lice državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva, kada posjeduje i važeću vizu ili dozvolu boravka zamoljene ugovorne strane.

Član 5

Zahtjev za readmisiju

1. Zahtjev za readmisiju nadležni organ ugovorne strane molilje podnosi u pisanoj formi nadležnom organu zamoljene ugovorne strane, preko kanala sigurne veze, a naročito putem pošte ili e-majla. Nadležni organ zamoljene ugovorne strane odmah po prijemu zahtjeva za readmisiju potvrđuje prijem.
2. Odgovor na zahtjev za readmisiju podnosi nadležni organ zamoljene ugovorne strane u pisanoj formi nadležnom organu ugovorne strane molilje preko kanala sigurne veze, a naročito putem pošte ili e-majla. U slučaju odbijanja zahtjeva za readmisiju, razlozi se dostavljaju u pisanoj formi.
3. U mjeri u kojoj je moguće, zahtjev za readmisiju treba da sadrži sljedeće podatke:
 - (a) podatke o licu čiju readmisiju treba izvršiti (tj. ime, prezime, datum i mjesto rođenja, poslednje mjesto prebivališta) i, gdje je potrebno, podatke o maloljetnoj nevjenčanoj djeci i/ili bračnom drugu;
 - (b) dokumenta na osnovu kojih će državljanstvo biti dokazano i naznake o sredstvima kojima se obezbijeđuje *prima facie* dokaz državljanstva, tranzita, uslova za readmisiju državljanina treće zemlje, lica bez državljanstva i nezakonitog ulaska i boravka;
 - (c) fotografiju lica čija readmisija će se izvršiti;
 - (d) daktiloskopski materijal, ukoliko je potrebno.

4. Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za readmisiju priložen je kao Aneks 5 ovog Sporazuma.

Sredstva za dokazivanje državljanstva

Član 6

1. Sredstva za dokazivanje državljanstva u skladu sa članom mogu biti konkretno predočena putem dokumenata navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čak i ako je rok njihovog važenja istekao. Ako se takva dokumenta prezentiraju, ugovorne strane vrše priznavanje državljanstva bez potrebe za daljom istragom. Dokaz državljanstva se ne može izvršiti lažnim dokumentima.
2. U skladu sa članom 2 stav 1 ovog Sporazuma, *prima facie* dokaz državljanstva može se naročito predočiti putem dokumenata pobrojanih u Aneksu 2 ovog Sporazuma, čak i ako je njihov rok važenja istekao. Ako su takva dokumenta prezentirana, ugovorne strane smatraju da je državljanstvo utvrđeno, osim ako ne dokažu suprotno. *Prima facie* dokaz državljanstva ne može se predočiti putem lažnih dokumenata.
3. Ako nije moguće prezentirati ni jedan od dokumenata navedenih u Aneksu 1 i 2 ovog Sporazuma, nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane, ili u okviru pravnog osnova zamoljene ugovorne strane, bilo koji drugi organ može, na zahtjev, bez nepotrebnog kašnjenja, a najkasnije u roku tri radna dana od dana prijema zahtjeva, organizovati razgovor sa licem predviđenim za readmisiju sa ciljem utvrđivanja državljanstva tog lica.

Sredstva za dokazivanje državljanstva treće zemlje i lica bez državljanstva

Član 7

1. Dokazi uslova za readmisiju državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva, predviđeni članom 3 stav 1 ovog Sporazuma naročito se obezbijeđuju kroz dokazna sredstva navedena u Aneksu 3 ovog Sporazuma; oni se ne mogu obezbijediti putem lažnih dokumenata. Svaki takav dokaz međusobno priznaju ugovorne strane, bez potrebe za bilo kakvom dodatnom istragom.
2. *Prima facie* dokazi o postojanju uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva, predviđeni članom 3 stav 1 ovog Sporazuma naročito se obezbijeđuju putem dokaznih sredstava navedenih u Aneksu 4 ovog Sporazuma; oni ne mogu biti obezbijedeni putem lažnih dokumenata. U slučaju kada je prezentiran takav *prima facie* dokaz, ugovorne strane smatraju da su uslovi stvoreni, osim ako oni ne dokažu suprotno.

3. Nezakonitost ulaska, prisustva ili boravka, utvrđuje se na osnovu putnih isprava predmetnog lica u kojima nedostaje potrebna viza ili druga dozvola boravka na teritoriji ugovorne strane molilje. Isto tako, izjava ugovorne strane molilje da je dotično lice zatećeno bez posjedovanja neophodnih putnih isprava, vize ili dozvole boravka, takođe će predstavljati *prima facie* dokaz o nezakonitom ulasku, prisustvu ili boravku.

Dodatna dokumenta za utvrđivanje državljanstva

Član 8

1. Ako ugovorna strana molilja smatra da dodatna dokumenta koja nijesu navedena u Aneksu 2 i 4 ovog Sporazuma, mogu biti od suštinskog značaja za utvrđivanje državljanstva lica koje je predmet readmisije, ova dokumenta mogu biti dostavljena zamoljenoj ugovornoj strani, uz zahtjev za readmisiju.
2. Odluku da li se dokumenta iz stava 1 ovog člana uzimaju u razmatranje pri procesuiranju zahtjeva za readmisiju, donosi zamoljena ugovorna strana.

Vremenski rokovi

Član 9

1. Zahtjev za readmisiju mora biti podnesen nadležnom organu zamoljene ugovorne strane najkasnije u roku od jedne godine nakon što je nadležni organ ugovorne strane molilje došao do saznanja da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ne ispunjava ili više ne ispunjava, važeće uslove za ulazak, prisustvo ili boravak. U slučaju kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se zahtjev pravovremeno podnese, vremenski rok se, na zahtjev ugovorne strane molilje, produžava, ali samo do prestanka postojanja prepreka.
2. Na zahtjev za readmisiju mora se, u pisanoj formi, odgovoriti u roku od dvanaest (12) radnih dana. Taj vremenski rok počinje teći danom potvrđivanja prijema zahtjeva za readmisiju.
3. U slučaju kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se na zahtjev odgovori u roku od dvanaest (12) radnih dana, uz valjano obrazloženje, ovaj vremenski rok može se produžiti na najviše šest (6) kalendarskih dana.
4. Ako zamoljena država ne odgovori u vremenskom roku navedenom u stavu 2 ili 3 ovog člana, smatra se da je data saglasnost za transfer.
5. Nakon davanja saglasnosti od strane zamoljene ugovorne strane, ugovorna strana molilja će izvršiti transfer datog lica u roku od dva mjeseca. Na zahtjev ugovorne strane molilje, ovaj

vremenski rok može se produžiti za vrijeme koje je neophodno radi otklanjanja pravnih i faktičkih prepreka.

Modaliteti transfera i načini prevoza

Član 10

1. Prije povratka lica, nadležni organi ugovornih strana unaprijed postižu dogovor u pisanoj formi u vezi sa datumom transfera, graničnim prelazom, eventualnom pratnjom i ostalim informacijama relevantnim za povratak.
2. Ako je, neophodno, pisani dogovor iz stava 1 ovog člana, takođe treba da sadrži:
 - (a) izjavu kojom se ukazuje da lice koje je predmet transfera može trebati medicinsku pomoć ili njega, ako je to u interesu lica;
 - (b) izjavu o potrebi primjene bilo koje zaštitne ili bezbjednosne mjere koja može biti neophodna u slučaju pojedinačnog transfera, ili informaciju u vezi sa zdravstvenim stanjem lica, ako je to u njegovom interesu.
3. Prevoz se može obaviti vazdušnim ili kopnenim putem. Povratak vazdušnim putem nije ograničen na korištenje nacionalnih avioprevoznika ugovornih strana, i može se obaviti redovnim ili charter letom. U slučaju povratka sa pratnjom, članovi pratnje moraju posjedovati ovlaštenje od ugovorne strane molilje.
4. Ako neko lice u postupku readmisije ili tranzita prati pratnja, ugovorna strana molilja dostavlja sljedeće podatke: ime, prezime, funkcije lica koje vrše pratnju, vrstu, broj i datum izdavanja pasoša i službenih legitimacija, sadržinu naredbe službenog zadatka.
5. Pratnja je dužna da poštuje zakone zamoljene ugovorne strane.
6. Pratnja ne nosi službenu uniformu, niti nosi oružje, kao ni druge predmete čije nošenje je ograničeno na teritoriji zamoljene ugovorne strane.
7. Pratnja nosi validne pasoše i službene legitimacije, kao i naredbe službenog zadatka koje izdaje nadležni organ ugovorne strane molilje.
8. Broj pripadnika pratnje unaprijed dogovaraju nadležni organi po pojedinačnim osnovama.
9. Nadležni organi sarađuju po svim pitanjima vezano za boravak pratnje na teritoriji zamoljene ugovorne strane. Ako je neophodno, nadležni organi zamoljene ugovorne strane obezbjeđuju neophodnu pomoć pratnji.

Readmisija greškom

Član 11

1. Ako se u roku od tri mjeseca od povratka datog lica, ustanovi da uslovi iz člana 2 ili 3 ovog Sporazuma nijesu zadovoljeni, ugovorna strana molilja ponovo prima bilo koje lice koje je readmisijom vraćeno u zamoljenu ugovornu stranu.
2. U tom slučaju, proceduralne odredbe ovog sporazuma primjenjuju se *mutatis mutandis*, s tim što moraju biti date sve raspoložive informacije koje se odnose na stvarni identitet i državljanstvo lica koje je potrebno ponovno primiti.

Principi tranzita

Član 12

1. Ugovorne strane treba da ograniče tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva na slučajevi kada ta lica ne mogu biti direktno vraćena u državu destinacije.
2. Ugovorne strane daju dozvolu i ovlašćenje za tranzit državljana treće zemlje ili lica bez državljanstva ako to zahtijeva jedna od ugovornih strana, a druga ugovorna strana odobrava tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva, ako je osiguran nastavak putovanja u moguće druge države tranzita i readmisija od strane države destinacije.
3. Ugovorne strane mogu odbiti tranzit:
 - (a) ako se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva izlaže stvarnom riziku da bude u državi destinacije ili drugoj državi tranzita podvrgnuto torturi, nehumanom ili ponižavajućem tretmanu ili kažnjavanju ili smrtnoj kazni ili progonu po osnovu njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj socijalnoj grupi ili političkog uvjerenja; ili
 - (b) ako će državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva u državi destinacije ili drugoj državi tranzita, biti podvrgnuto krivičnim sankcijama; ili
 - (c) iz razloga javnog zdravlja, unutrašnje bezbjednosti, javnog reda ili drugih nacionalnih interesa zamoljene ugovorne strane.
4. Ugovorne strane mogu povući bilo kakvo izdato odobrenje ukoliko se naknadno pojave ili objelodane okolnosti iz stava 3 ovog člana, koje predstavljaju prepreku operaciji tranzita, ili ako više nije osiguran nastavak putovanja u moguće države tranzita ili readmisije od strane

države destinacije. U tom slučaju, ugovorna strana molilja, kada je to potrebno, dužna je da bez odlaganja ponovo primi državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva.

Postupak tranzita

Član 13

1. Zahtjev za tranzit dostavlja nadležni organ ugovorne strane molilje u pisanoj formi direktno nadležnom organu zamoljene ugovorne strane putem kanala sigurne veze, a naročito putem faksa ili i-mejla. Nadležni organ zamoljene ugovorne strane odmah po prijemu zahtjeva za tranzit potvrđuje prijem.
2. Odgovor na zahtjev za tranzit podnosi nadležni organ zamoljene ugovorne strane u pisanoj formi nadležnom organu ugovorne strane molilje preko kanala sigurne veze, a naročito putem faksa ili i-mejla u roku od tri radna dana, i u pisanoj formi potvrđuje mjesto ulaska i predviđeno vrijeme tranzita ili, u slučaju odbijanja zahtjeva za tranzit, informiše o razlozima odbijanja.
3. Zahtjev za tranzit sadrži sljedeće informacije:
 - (a) vrsta tranzita (vazdušnim ili kopnenim putem), moguće druge države tranzita i namjeravanu krajnju destinaciju;
 - (b) podatke o predmetnom licu (npr. ime, prezime, djevojačko prezime, ostala imena ili lažna imena ili imena po kojima je lice poznato, datum rođenja, pol i, po mogućnosti, mjesto rođenja, državljanstvo, jezik, tip i broj putne isprave);
 - (c) predviđeni granični prelaz, vrijeme transfera i eventualno korišćenje pratnje;
 - (d) izjavu ugovorne strane molilje, da su zadovoljeni uslovi u skladu sa članom 12 stav 2 ovog Sporazuma, te da nijesu poznati nikakvi razlozi za odbijanje zahtjeva u skladu sa članom 12 stav 3 ovog Sporazuma.
 - (e) Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za tranzit nalazi se u prilogu kao Aneks 6 ovog Sporazuma.
4. Ako se operacija tranzita odvija vazdušnim putem, lice koje je predmet transfera i eventualna pratnja, oslobađaju se potrebe za pribavljanja aerodromske tranzitne vize.
5. Nadležni organi zamoljene ugovorne strane, nakon međusobnih konsultacija, pružaju pomoć u operacijama tranzita, a naročito putem nadzora lica koja su u pitanju i obezbjeđenja odgovarajućih pogodnosti u tu svrhu.

Troškovi prevoza i tranzita

Član 14

Ne dovodeći u pitanje pravo nadležnih organa na nadoknadu troškova u vezi sa readmisijom od lica čija se readmisija vrši ili trećih strana, sve troškove prevoza koji su nastali u vezi sa readmisijom ili operacijom tranzita, u skladu sa ovim Sporazumom, do granice države krajnje destinacije, snosi ugovorna strana molilja.

Zaštita podataka

Član 15

Lične podatke razmjenjuju nadležni organi ugovornih strana isključivo ako je njihovo dostavljanje neophodno u cilju sprovođenja ovog Sporazuma. Obrada i postupanje sa ličnim podacima vrši se u skladu sa nacionalnim zakonima ugovornih strana. Pored navedenog, primjenjuju se sljedeći principi:

- a) lični podaci moraju se obrađivati na korektan i zakonit način;
- b) lični podaci moraju se prikupljati u naznačene, izričite i zakonite svrhe sprovođenja ovog sporazuma, i ne može ih dalje obrađivati organ koji ih je dostavio, niti organ primalac, na način koji nije kompatibilan sa ovom svrhom;
- c) lični podaci moraju biti adekvatni, relevantni i u mjeri potrebnoj za svrhu u koju su prikupljeni i/ili dalje obrađeni; naročito, lični podaci mogu se odnositi isključivo na:
 - lice čiji se transfer vrši (npr. prezime, ime, prethodna imena, druga imena koja koristi i po kojima je poznat, pol, bračno stanje, datum i mjesto rođenja, sadašnje i prethodno državljanstvo);
 - pasoš, ličnu kartu ili vozačku dozvolu (broj, rok važenja, datum izdavanja, organ koji je izdao dokument, mjesto izdavanja);
 - mjesta zaustavljanja i maršrute;
 - druge podatke, neophodne za identifikaciju lica ili provjeru postojanja uslova za readmisiju u skladu sa ovim Sporazumom;
- d) lični podaci moraju biti tačni i, gdje je potrebno, ažurirani;
- e) lični podaci moraju biti držani u obliku koji dozvoljava identifikaciju predmetnih lica na vremenski rok ne duži od neophodnog za svrhu u koju su podaci prikupljeni ili u koju su dalje obrađivani;

- f) organ koji dostavlja podatke i organ koji ih prima, preduzimaju sve razumne korake radi obezbjeđivanja, na odgovarajući način, brisanje ili blokiranje ličnih podataka, kada obrada nije u skladu sa odredbama ovog člana, a naročito kada podaci nijesu adekvatni, relevantni ili tačni, ili kada prelaze mjeru u vezi sa svrhom njihove obrade. Ovo obuhvata obavještavanje druge ugovorne strane o svakom razmatranju, brisanju ili blokiranju podataka;
- g) na zahtjev, organ koji prima podatke, obavještava organ koji je podatke dostavio o upotrebi dostavljenih podataka, kao i rezultatima dobijenim od njihove upotrebe;
- h) lični podaci mogu se dostavljati isključivo nadležnim organima. Dalje dostavljenje drugim organima zahtijeva prethodnu saglasnost organa koji je podatke dostavio;
- i) organi koji dostavljaju i primaju podatke dužni su da vode pisane evidencije o dostavljanju i prijemu ličnih podataka.

Član 16

Nadležni organi

1. Nadležni organi za sprovođenje Sporazuma su:

a) za Crnu Goru:

- za readmisiju:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Sektor za upravne unutrašnje poslove

Odsjek za strance, migracije, vize i readmisiju

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22

81 000 Podgorica

Broj telefona: +382 20 22 53 41

Broj faksa: +382 20 20 32 75

E-mail: mupreadmisija@t-com.me

- za tranzit:

Uprava policije

Sektor granične policije

Odsjek za strance i suzbijanje nezakonitih migracija

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22
81 000 Podgorica
Telefon: +382 20 202 895
Faks: +382 20 246 526 (Operativno komunikacioni centar uprave policije)
+382 20 202 896 (Sektor granične policije)
E-mail: odsjekkpdg@t-com.me

- b) za Republiku Kazahstan:
- za readmisiju:
 - za tranzit:
2. Ugovorne strane, putem diplomatskih kanala, odmah obavještavaju jedna drugu o bilo kakvim promjenama i detaljima vezano za promjene koje se tiču nadležnih organa i kontakt detalja.
3. Diplomatsko–konzularna predstavnštva ugovornih strana određena su da pruže pomoć nadležnim organima u svrhe sprovođenja ovog Sporazuma.

Odredivanje graničnih prelaza

Član 17

1. U svrhe readmisije i tranzita, ugovorne strane određuju sljedeće granične prelaze:
- (a) za Crnu Goru: međunarodni aerodrom Podgorica;
 - (b) za Republiku Kazahstan:
2. Izuzetno, ugovorne strane mogu odrediti druge granične prelaze, što se utvrđuje shodno nastalim potrebama.
3. Ugovorne strane odmah obavještavaju jedna drugu o bilo kojim promjenama vezano za listu graničnih prelaza iz stava 1 ovog člana, direktno preko nadležnih organa.

Jezik komunikacije

Član 18

U svrhe sprovođenja ovog Sporazuma, jezik komunikacije je engleski.

Principi dobre saradnje

Član 19

1. Obje ugovorne strane preuzimaju na sebe obavezu da bilo kakve probleme koji proisteknu iz implementacije ovog Sporazuma rješavaju zajednički. One će stalno informisati jedna drugu o imigracionim uslovima za svoje i državljanе trećih država.
2. Bilo koji nesporazum koji nastane u tumačenju i primjeni ovog Sporazuma rješavaće se kroz međusobne konsultacije i razmjenu mišljenja, usmeno ili u pisanoj formi, između ovlašćenih organa ugovornih strana.
3. Svaka od ugovornih strana može zatražiti da se eksperti dvije ugovorne strane sastanu radi rješavanja bilo kojeg problema u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog sporazuma.

Klauzula usaglašenosti

Član 20

1. Ovaj sporazum neće imati uticaja na prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana koje proizilaze iz međunarodnog prava.
2. Ovaj sporazum se neće primjenjivati na lica koja se nalaze u postupku azila u bilo kojoj od ugovornih strana sve do donošenja konačne odluke po zahtjevu za azil.

Aneksi

Član 21

Svi aneksi ovog Sporazuma čine njegov sastavni dio.

Izmjene i dopune

Član 22

Ovaj Sporazum može se mijenjati i dopunjavati u bilo kom trenutku uz uzajamnu pisano saglasnost ugovornih strana. Izmjene i dopune stupaju na snagu shodno istoj zakonskoj proceduri koja je predviđena članom 25 stav 1 ovog Sporazuma.

Privremena suspenzija

Član 23

Svaka ugovorna strana, zvaničnim obavještenjem drugoj ugovornoj strani, može privremeno suspendovati, djelimično ili u potpunosti, sprovođenje ovog Sporazuma, u dijelu državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva, po osnovu bezbjednosti, zaštite javnog poretka ili javnog zdravlja ili drugih nacionalnih interesa. Suspenzija stupa na snagu drugog dana od dana prijema pisano obavještenja.

Otkazivanje

Član 24

Svaka ugovorna strana može putem pisano obaveštenja drugoj ugovornoj strani otkazati ovaj Sporazum. Ovaj Sporazum prestaje da se primjenjuje tri mjeseca od dana prijema takvog obavještenja.

Stupanje na snagu i trajanje

Član 25

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana prijema zadnjeg pisano obavještenja, kojim se ugovorne strane međusobno obavještavaju, diplomatskim putem, o ispunjenju svih neophodnih uslova predviđenih njihovim nacionalnim zakonima za njegovo stupanje na snagu.

Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeni vremenski period.

Sačinjeno u dana..... godine, u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskem, kazahstanskem i engleskom jeziku, pri čemu se svaki od tekstova smatra jednako vjerodostojnim.

U slučaju razlika u tumačenu ovog Sporazuma, mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

Za Vladu Crne Gore

Za Vladu Republike Kazahstan

Aneks 1

Dokumenta koja se smatraju dokazom državljanstva

(Član 2 stav 1 i član 6 stav Sporazuma)

Kada je zamoljena država Crna Gora:

- ◆ putna isprava bilo koje vrste koja je izdata nakon 5. maja 2008. godine, (crnogorski pasoš, diplomatski pasoš, crnogorski službeni pasoš i putni list za crnogorskog državljanina);
- ◆ lična karta izdata crnogorskom državljaninu izdata nakon 5. maja 2008. godine.

Kada je zamoljena država Republika Kazahstan:

- ◆ Svi tipovi važećih pasoša;
- ◆ Važeće lične karte;
- ◆ putne isprave izdate od strane organa Republike Kazahstan.

Aneks 2

Dokumenta koja se smatraju *prima facie* dokazom državljanstva (Član 2 stav 1 i član 6 stav 1 Sporazuma)

- Bilo koja isprava navedena u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čija rok važenja je istakao
- Fotokopije bilo kojih isprava navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma
- Vojna lična karta i vojna službena knjižica
- Službena legitimacija izdata od strane nadležnog državnog organa
- Pomorska knjižica i službena legitimacija brodskih oficira
- Uvjerenje o državljanstvu i druga zvanična dokumenta u kojima se pominje ili jasno navodi državljanstvo
- Vozačka dozvola
- Izvod iz matične knjige rođenih
- bilo koji drugi zvanični dokument koji može pomoći u utvrđivanju državljanstva datog lica
- izjava lica koje je predmet readmisije ili vjerodostojnog svjedoka koja ulazi u službeni zapisnik sačinjen kod za to ovlašćenog organa što može biti potvrđeno od zamoljene ugovorne strane

Aneks 3

Dokumenta koja se smatraju dokazom uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva (Član 3 stav 1 i 7 stav 1 Sporazuma)

- Štambilji ulaska/izlaska ili slične ovjere sa datumom u putnoj ispravi lica
- Dokumenta, uvjerenja i potvrde bilo koje vrste na kojima se nalazi ime lica (npr. hotelski računi, potvrde o iznajmljivanju vozila, priznanice kreditnih kartica i sl.), u kojima je jasno naznačeno da je to lice boravilo na teritoriji zamoljene države određenog datuma ili vremenskog perioda
- Putne karte na kojima se nalazi ime lica i/ili liste putnika avio, željezničkog, autobuskog ili brodskog saobraćaja kojima se potvrđuje prisustvo i plan puta lica na teritoriji zamoljene države određenog datuma ili vremenskog perioda
- Informacije kojima se potvrđuje da je to lice koristilo usluge prevoznika ili putničke agencije kojima se dokazuje da je dato lice određenog dana koristilo njihove usluge.

Aneks 4

Dokumenta koja se smatraju *prima facie* dokazom uslova za readmisiju državljana treće zemlje i lica bez državljanstva

(Član 3 stav 1 i 7 stav2 Sporazuma)

- Izjava predmetnog lica data u sudskom ili upravnom postupku
- Izvještaj koji su sačinili relevantni organi države molilje sa mjestom i okolnostima pod kojima je predmetno lice zatečeno nakon ulaska na teritoriju te države
- Podaci vezani za identitet i/ili boravište lica koje su dostavile međunarodne organizacije (npr. UNHCR)
- Izvještaji/potvrda informacija od strane članova porodice, saputnika i td.
- Izjava predmetnog lica

Aneks 5

(grb ugovorne strane molilje)

(grb zamoljene ugovorne strane)

(Naziv organa ugovorne strane molilje)

Mjesto i datum:

Veza broj : _____

Primalac: _____

(Naziv organa primaoca zahtjeva)

ZAHTJEV ZA READMISIJIU

**u skladu sa članom 5 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o
readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit**

A. LIČNI PODACI

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Djevojačko prezime:

3. Datum i mjesto rođenja:

4. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, i td.):

5. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koje je koristio):

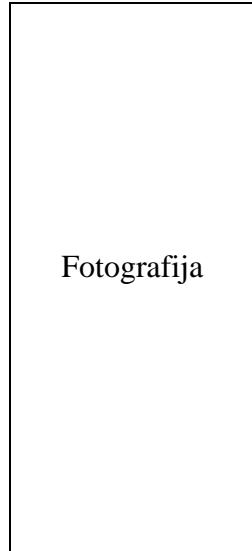
6. Državljanstvo i jezik:

7. Bračno stanje: oženjen neoženjen razveden udovac

Ako je oženjen: ime bračnog druga _____

Imena i starost djece (ako ih ima):

8. Zadnja adresa prebivališta u zamoljenoj državi, ako je ima:

Fotografija

B. LIČNI PODACI BRAČNOG DRUGA (PO POTREBI)

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Djevojačko prezime _____

3. Datum i mjesto rođenja: _____

4. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, i td.):

5. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koje je koristio):

6. Državljanstvo i jezik:

C. LIČNI PODACI O DJECI (PO POTREBI)

1. Ime i prezime (prezime podvući):

2. Datum i mjesto rođenja: _____

3. Pol i lični opis (visina, boja očiju, posebni znaci, itd.):

4. Takođe poznat kao (ranija imena i nadimci koja je koristio)

5. Državljanstvo i jezik:

D. DOKAZNA SREDSTVA U PRILOGU

1. _____	(Pasoš br.)	(datum i mjesto izdavanja)
_____	(organ koji je izdao)	(datum prestanka važenja)
2. _____	(lična karta br.)	(datum i mjesto izdavanja)
_____	(organ koji je izdao)	(datum prestanka važenja)
3. _____	(vozačka dozvola br.)	(datum i mjesto izdavanja)
_____	(organ koji je izdao)	(datum prestanka važenja)
4. _____	(drugi document br.)	(datum i mjesto izdavanja)

E. NAPOMENE

(pečat i potpis)

Aneks 6

ZAHTEV ZA DOZVOLU TRANZITA

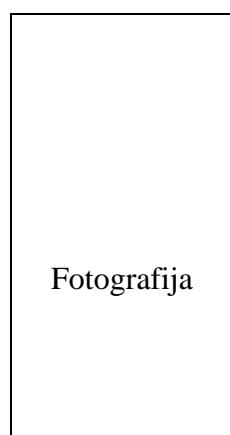
u skladu sa članom 13 stav 3 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kazahstan o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit

A. LIČNI PODACI

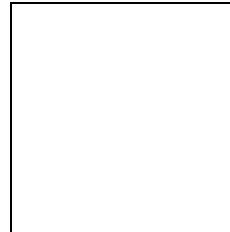
1. Puno ime i prezime (prezime podvući) :

2. Djevojačko prezime:

3. Datum i mjesto rođenja:

Fotografija

4. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, posebni znaci, itd):

5. Takođe poznat kao (prethodna imena, ostala korišćena imena/po kojima je poznat ili nadimci):

6. Državljanstvo i jezik:

7. Vrsta i broj putne isprave:

B. OPERACIJA TRANZITA

1. Vrsta tranzita:

vazdušni morski kopneni

2. Država konačne destinacije

3. Moguće druge države tranzita

4. Predloženi granični prelaz, datum, vrijeme transfera i mogući eskort

5. Prijem se garantuje u bilo koju drugu državu tranzita ili državu konačne destinacije (član 12 stav 2)

da ne

6. Saznanja o bilo kakvom razlogu odbijanja tranzita (član 12 stav 3)

da ne

C. NAPOMENE

(Potpis)

(Žig/pečat)